

ACC. NR. 2959

202

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge län

Upptecknat av: D. G. Pettersson

Härad: Mädesta

Adress: Holmbyö

Socken: Lillhövd

Berättat av: Sofia Nord

Uppteckningsår: 1931

Född år 1845 i Lillhövda socken

31

ANDRE TILFÖRLITLIGT

tan fråga Uppteckningen rör sig om tyten i fastättning, föregående blad
 tyten var mångahanda och en havande kvinna
 måste allt jämt taga sig nöja i acht och vara
 försiktig, dåt alla minsta hande försaka
 tyten som fram att välla stort men för postrett
 som skulle bliva en medborgare i varden om
 barnett fick leva och veta upp, som barnett
 fått goda utsecker för både dåt ekvämiska
 och dåt andeliga livets utbildning om man
 iske varit behäftad med svärdade tyten

dät berättas om kvinnor som var förtänke - ²⁰³
samma och ville undvika lyften för sitt postar, då
de gick förbi en plats där man bransigade som man
gjorde myskett under våra förfäders tid ty man
förvånade allt sitt veske på så sätt under flydda
dagdo, om hvaranna hade gått från sitt arbete
i något ärende, och lemnat bransigen sittande
hvar uti stoken som gäg uppe i sågladett, då
en havande kvinna kom förbi och såg dätta
gick hon dit och helt oögeneratt bröt av bransigen
där där sat i stoken, dät var hannes rättighet
att göra utan att på tilltal därför, hon skryd-
dade sitt barn ifrån ett obotligt lyfte som
dätta hande medföra nämligen illa blivmant
och dätta lyfte hande alldrig botas, ty dät var

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2
2959

MINNRE TILLFÖRLITLIGT

~~id~~ Lätta förorsakade en orolig sömn för ²⁹⁵
barnett, och till sitt slaganfall under sömnen
stundom med dödlig utgång, om man icke var för-
siktig och tog något av dän døde och förvarade
till barnett, föddes och på ett eller annat sätt gav
barnett in. Lätta lyfte kunde även botas med
hyrhyard, som avhämtades på nallen mellan hls:in.
med bän om att få dät, och uppgift om vad dät
skulle användas till, man fick icke hålla fast
några föremål på en havande kvinna, såsom frukter
eller bär av något slag ty dä kunde man resa
att barnett hade hela ansiktet fullt med liknande
föremål, icke fick en havande kvinna vara med
om att mala på en hembrunn, dä fick barnett dampuban
som icke kunde botas efter ett dött föremål,

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

2959

MINDRE TILLFÖRLITLIG

upphammett av ett dött föremål, och sådana
 lyten var absolut oballiga, så och var dät med
 en jägare som brann och bar en skuten bane och icke
 skuret huvudet av honom, var kvinnan förtänkt
 som begärde hon att huvudet måtte skäras ut
 och givas åt henne, som hon förvarade till hon
 hade fått sitt barn, så att hon fick se om dät
 var barnigt, var dät så kunde hon bota detta
 fula lyte med att bada barnet med dät vatten
 som harkurudett var högt uti samt tagna och
 polvoisera dät hött och lägga på sin vete läppen
 samman och lytet var därmed borta, en havande
 brenna fick hållas icke vara närvarande vid
 ett dödsblagar, då fick barnet ont av de röttingar
 den döende framstötte vid dödsnyckningarna

MINNARE TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Blekinge län Upptecknat av: W G Petersson
 Härad: Medelstata Adress: Lillhövda
 Socken: Lillhövda Berättat av Sofia Mård
 Uppteckningsår: 1931 Född år 1845 i Lillhövda socken

5

Uppteckningen rör sig om lyften,
 icke fick en havande kvinna vara med på en
 brätbuche, detta skulle förorsaka barnett en
 obotlig smärtsam under hela sin livstid som
 aldrig kunde botas, och som ofta övergick till
 allvarlig bröstsjuka och medförde en förtidlig
 död, icke fick en havande kvinna gå in uti ett
 mörkt rum, det skulle förorsaka att barnett skulle
 få svag syn, och icke als kunna se efter mörkrets
 inbrott, kunde även övergå till full blindhet
 detta lyfte kunde icke botas som var upphämt av dött föremål.

206
6
2959
LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
FÖRBLIFVIGT

icke fick en havande kvinna sätta fingrarna uti
öronen för att icke höra, om dätta hände på skämt
eller allvar, så medförde dät obotlig dövdhet för
barnett från sin födelsedag, och tilltog med åldern
till man var totalt stendöv, icke fick en havande
kvinna källa för näsan då han råkade mot eller
passerade något illalösktande föremål såsom svor
as och depligt, dät förorsakade att barnett blev be-
höftat med en odrägligt sur andedräkt som aldrig
kunde botas, och personen fick härigenom lida odrägligt
hän av sina medmänniskor under hela sin livs-
tid en sådan blev aldrig gift ty ingen kunde vara
uti hans eller hennes närhet, dät gäpte varken rikes
dammor eller skänket härvidlag, när själv hände
man varken sin egen locht, eller något annat illalösktande,

ACC. NR. 2959

207

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Upptecknat av:

Härad: Adress:

Socken: Berättat av

Uppteckningsår: Född år i

7

SÄNDT TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om lyften, samma berättare
 icke fick en havande kvinna kvinna hika ge-
 nom ett nyckelhål eller någon annan springa
 eller hål av något slag. Det förorsakade att
 barnett blev röd och vanskapad uti ansiktet,
 icke fick en havande kvinna vara med då
 man brände röstar eller annan tår eller sin
 branning ute på fri mark, då fick barnett röda och blå
 flammor över hela ansiktet, icke fick en havande
 kvinna treva hänsen om ägg, då skulle barnett få
 ett odrägligt lyfte, barnett skulle haka och gata vid samma

Skriv endast på denna sida!

samma tid på dygnet som modern var i färd ²⁰⁸
med hänsen, dät är ett ganska svart lyte, här finns
kvinnor uti våra trakter som är bekäftad med ett sådant
lyte. Hon kan icke lata bli att gala och kackla då
dät anfäller henne, hon heter Tilda Läckanson och
bor i bakareboden Lillhävda och är nu 40-år och varit
bekäftad med detta svära lyte under hela sin livstid,
icke fick en havande kvinna flä eller ränna en öl
eller ens äta av en sådan, då fick barnet s.k. alahnes
dät blev en sjukdom uti magen som barnet anfäls
av vissa tider på dygnet, då skock och slängde
barnet förtvivlat, detta kunde botas med färskt
äblod att ge barnet in på nio och ned tre gånger på vargen
en havande kvinna fick icke sätta ett fiskhuvud, barnet
fick då fiskmellan, snövlade och insög luft som en fisk,
kunde botas med fisklever som gavs barnet två gånger på natten
tre nätter i rad.

MINDRE
FÖRLITLIGT

2959

LUNDS UNIVERSITET
FOLKLÄRNINGSARKIV

en kvinna fick icke inlåta sig uti grät eller vänga
 under havandetiden. Dätho skulle förvaras att barnet skulle
 bli grälyukt, ketsigt och rovelstigt på att slast och påra
 ett dåligt liv, detta kunde botas med att geva försämen
 "barnet" in av sitt eget blod, faders, och moders, det
 skulle upprepas tre gånger på nedan, och tre gånger på
 upett samt en gång mitt i primen dvs. mellan ryg och
 ned, ingivningen skulle ske lönligt, utom barnets med
 vetande, en man fick på inga villkor övvaras en
 havande kvinna hotfallt, och hamma käftigt, så att
 kvinnan blev käftigt rädd, det medförde att barnet
 skammade och fick svårt vi att tala, detta var belagt
 med från rikstalaras bötar enligt bygholagen, det kunde
 botas med att skräma barnet så att det svimmade, då det
 vaknade till kunde det tala rent, det skulle ske lönligt.

9

2959

ANDRE
 FULLFÖRLITLIG
 LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

210

en man var strängt färlig och att framna hem övar
 berusad eller reddlös, och visa sig sådan för en havande
 kvinna, lätta medförde ett odrögligt lefte som aldrig
 kunde återställas eller undantruffas, p[ä]rsonen "Barnett"
 gick uti restande och h[ö]rbarlig ställning var slank
 och slinig i h[ö]n, armar, rygg, och ben, kunde icke hålla
 huvudet uppe, drogade sig och fabelade på talett och
 kunde icke tala rent, lätta lefte var absolut obotligt
 och var belagt med fäm rikstälans bötar till h[ö]rman
 massa, denna sjukdom kallade man skivan,
 en havande kvinna fick icke bära matvaror i fäskädet,
 lät medförde att barnett blev snattachtig, tog kvinnan något själv
 oläsvigt, då var man sämar på att p[ä]rsonen "Barnett" blev en
 tyv och skadig

Skriv endast på denna sida!

för allmänna säkerheter,

MINDRE TILLFÖRLITLIGT